

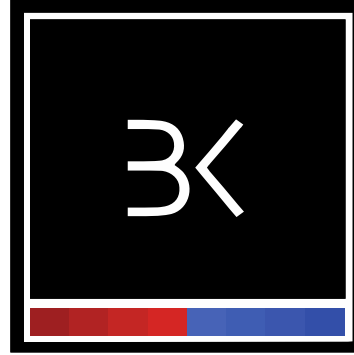
Burcu Kösem
EKONOMİ - FİNANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

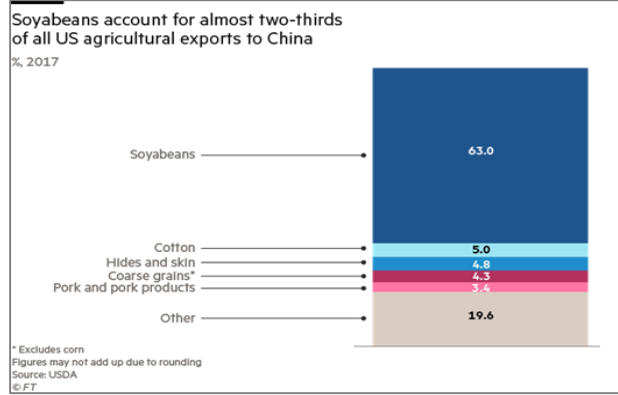
CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

23 Mayıs/2020

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

Ticaretten Covid-19'a ABD& Çin Karmaşası

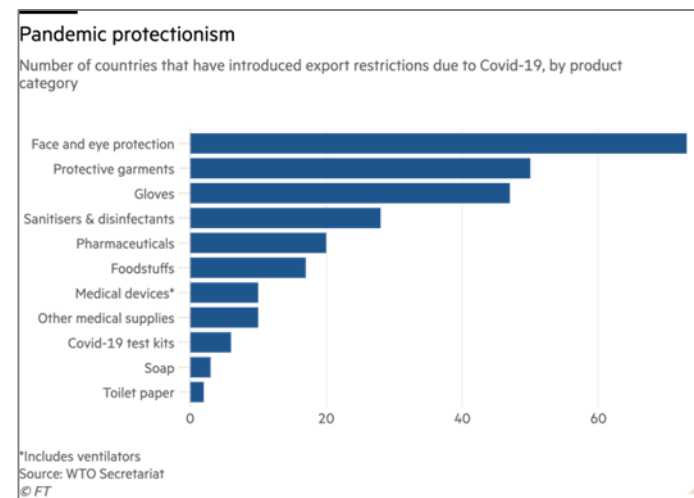
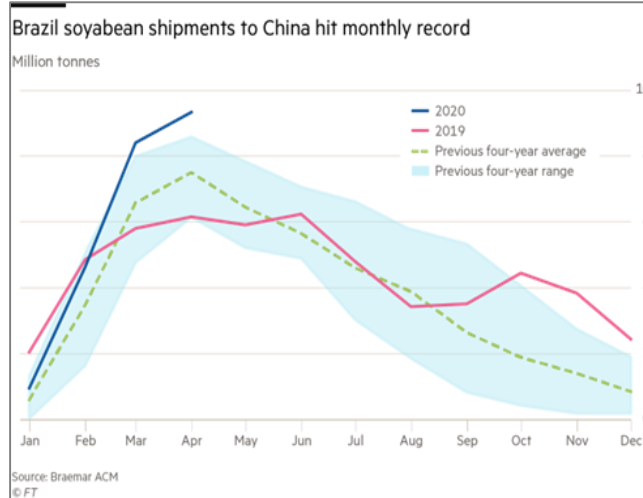
Biraz geçmişe gidersek;

- ❑ Mart 2018'de Trump'ın Çin'den ithal edilen bazı ürünlere yaptığı ilave vergilerle birlikte ABD ve Çin arasında ticaret savaşı başlamıştı.
- ❑ Bu savaşta özellikle Soya fasulyesi önem arz ediyordu zira ABD'nin soya ihracatının üçte ikisi Çin'e yapılmakta idi.
- ❑ Ardından Ocak 2020'de ABD-Çin birinci faz ticaret anlaşması yapıldı.
- ❑ Ta ki Covid-19 kaynaklı pandemi ilan edilene kadar dünya ticaret örgütünün kurallarına çok da hitap etmeyen ve küresel ticarete direk etki eden bu anlaşma, adeta yeni bir karmaşaya dönüşmeye başladı.

Ticaretten Covid-19'a ABD& Çin Karmaşası

Pandemi süreci ile beraber dünyada pek çok ülkede ticaret kısıtları uygulanmaya başladı. (Sağdaki grafik);

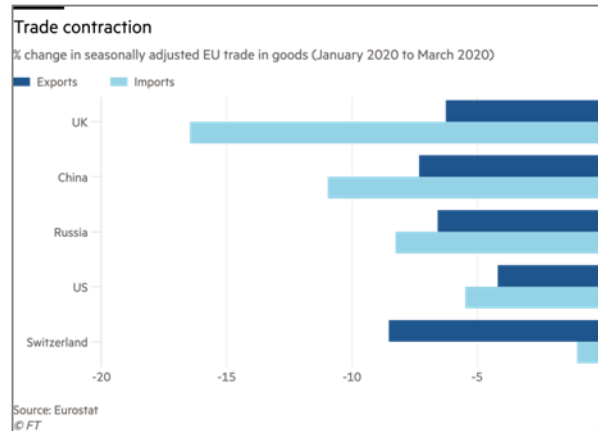
- ❑ Çin açısından değerlendirdiğimizde Amerika başta olmak üzere Avustralya ve Avrupa'da pek çok ülke tarafından ülke ve ticaret algısının negatif ayrıştığını söyleyebiliriz.
- ❑ Ancak geçtiğimiz dönemlerde Amerika'dan ithal ettiği soya, Avustralya'dan ithal ettiği demir cevheri, kömür, çelik gibi doğal kaynaklar ve yine Avustralya'dan ithal ettiği et gibi ürünler stratejik öneme sahip.
- ❑ Geçen yıl ithal ettiği 1 milyar ton demir cevherinin beşte üçü Avustralya'dan ve alt yapı yatırımları ile GSYİH 'ını arttırmak isteyen Çin'in bu doğal kaynakların alımını Brezilya'ya kaydırması hiç de zor gözüküyor.

Yeni Nesil Ticaret & Anti-Globalist Trump

Trump'un bir sözünü hatırlatmakla başlayalım: Globalist biri dünyanın iyi iş yapmasını ister ancak bizi umursamaz..

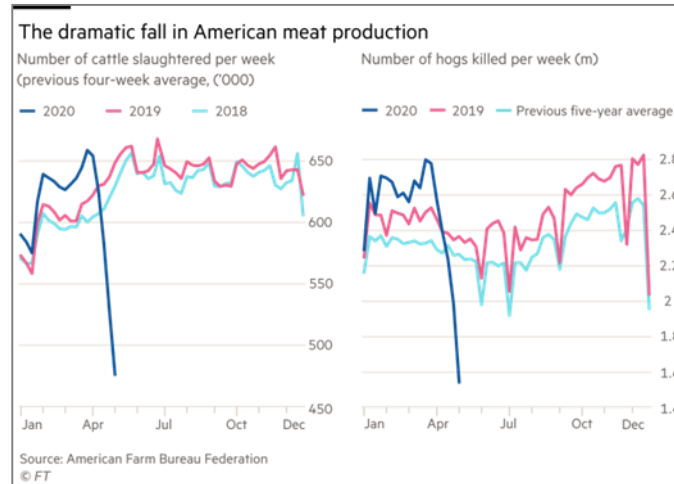
- ❑ Trump, aslında tüm fabrikaları evine taşımak ve başta Çin olmak üzere ihracat bağımlılığını kaldırmak istiyor gibi konuşuyor.
- ❑ Peki dünden bu güne tedarik zincirini değiştirmek o kadar kolay mı?
- ❑ Amerika üretimi içeri taşıyarak, yüksek işçilik maliyetlerinin altından kalkabilir mi?
- ❑ İngiltere'nin Brexit'ten sonra gümrük tariflerinde ince ayarlar yapması,
- ❑ Çin'i güçlendirecek, Washington'u kaygılandırarak Bir Kuşak Bir Yol,
- ❑ En dramatiği ise Euro Bölgesi'nin ilk çeyrekteki uluslararası ticaret daralmasıdır. (Alttaki grafik)

Gıda Güvenliği & Tedarik Zinciri

Pandemik süreç, gıda mallarına yönelik ticaret kısıtları ve üretim aksamaları sonucunda aslında çok önemli iki konuyu gündeme getirmiştir.

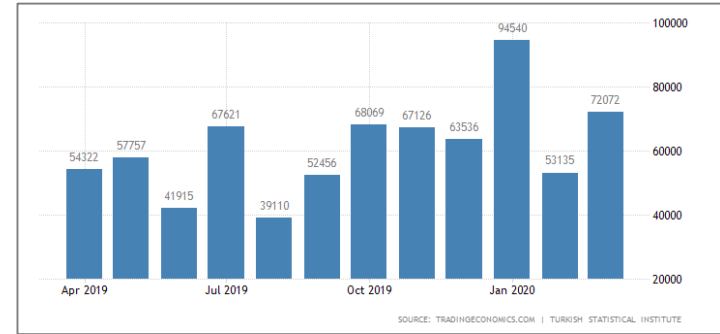
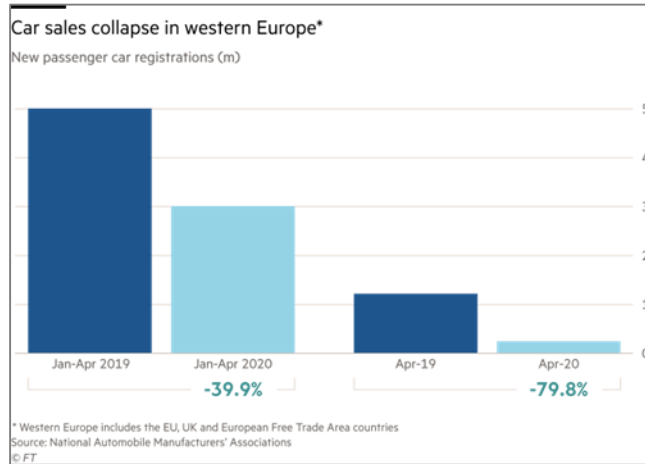
1. Global ticaret yerine ülkelerin kendi üretim kanallarını oluşturması:
 - Kısıtlar, ülkeler bazında kendi kendine yeterlilik konusunda yatırımları hızlandıracaktır.
2. Olası pandemi tarzı felakete yönelik tarımsal üretim teknolojilerinin oluşturulması:
 - Aşağıda ABD'nin et üretiminin Nisan ayında dramatik miktarda düşmesi görülmekte. Az sayıda çalışan ve üretim nedeni ile maliyetler de artmıştır.
 - Bundan böyle dünyada tarım ve hayvancılığın robotlar ile yapılmasını öngören digital dönüşüm hızlanacaktır.

Otomotiv Endüstrisi ve Pandemik Süreç

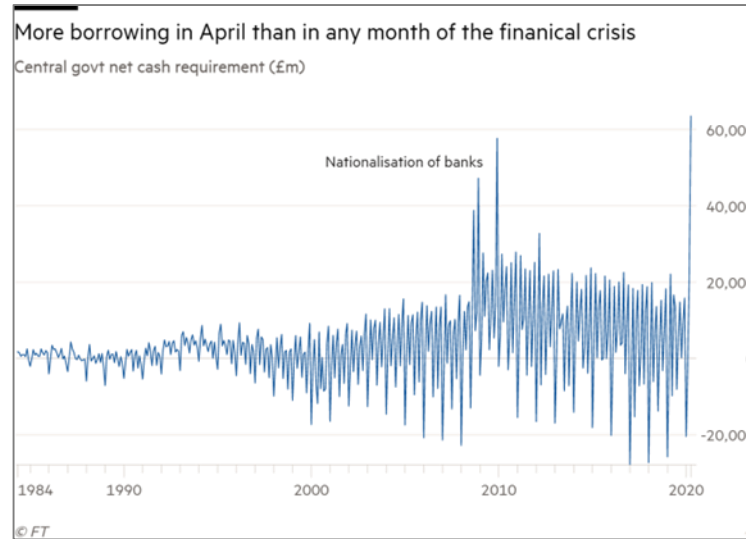
Sanayi üretiminin önemli figürlerinden olan otomotiv sektörü pandemik süreçte gerek arz gerekse de talep yönlü olarak büyük darbe aldı.

- ❑ Özellikle resesyonun derin olarak yaşandığı Batı Avrupa ve Amerika'da otomotiv satışları ciddi biçimde düştü. (Soldaki grafik Batı Avrupa-İngiltere araba satışı Ocak-Nisan arası -39,9%, 20 Nisan itibari ile -79,8% düşüş)
- ❑ Türkiye'de ise Mart ayında yeni motorlu araç satışı bir önceki ay rakamı olan 53135'den 72072'e çıkmıştır. (Sağdaki grafik)
- ❑ Pandemi etkisi ile ikinci el ve orta kademe araba fiyatları düşüş gösterirken, Çin başta olmak üzere Avrupa ve ABD'de NY gibi eyaletlerde virüs nedeni ile araba sahibi olmak, gündemde olduğundan, ileriki aylarda yükseliş olma ihtimali vardır.

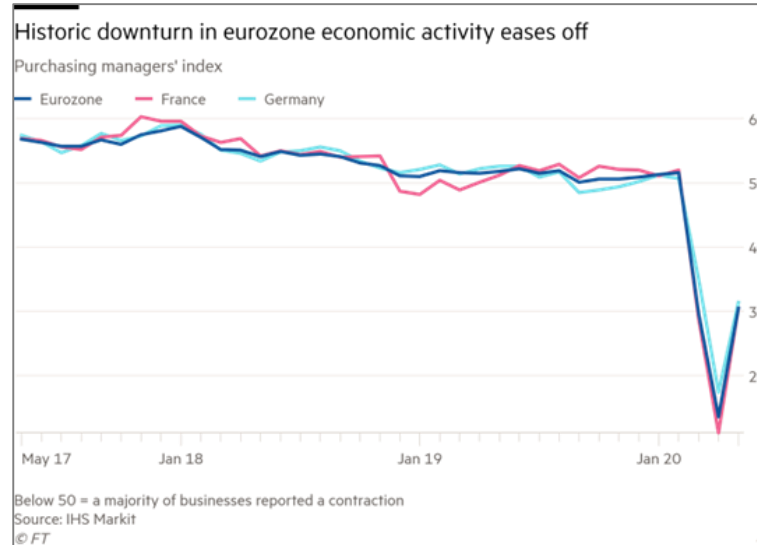
İngiltere'nin Kamu Borcu Tarihi Zirvede

- ❑ İngiltere Nisan ayında hükümetin virüsten etkilenen ekonomiyi desteklemek için daha önce benzeri görülmemiş teşvik paketleri açıklaması ile 62.1 milyar pound (76 milyar dolar) ile 1993'den bu yana en yüksek bütçe açığını kaydetti.
- ❑ Merkez bankasının nakit gereksinimi Nisan ayında 63,5 milyar £'a çıktı. Geçen yılın aynı ayında merkez bankası 9,8 milyar £ fazla vermişti.

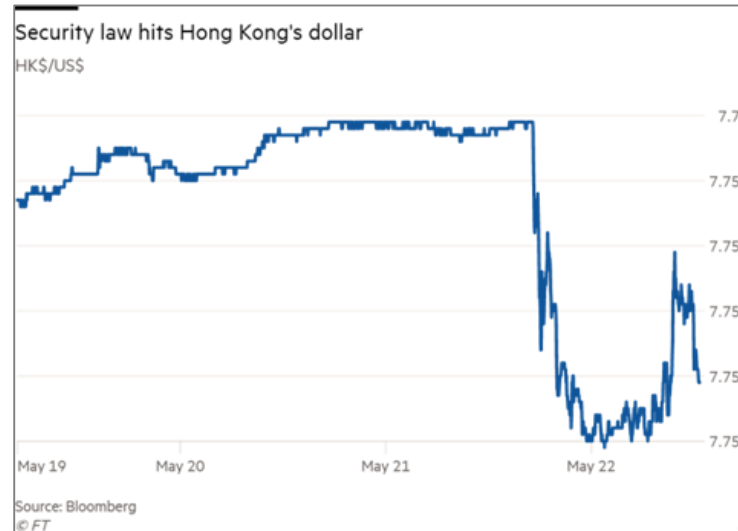
Euro Bölgesinde Toparlanma Başladı

- ❑ Euro Bölgesi'nde Mayıs ayında hizmet sektörü satın alma yöneticileri endeksi (PMI) 25 seviyesindeki beklentinin üzerine çıkarak 28.7 oldu, imalat PMI ise 39.5 oldu beklenti 38 olması yönündeydi.
- ❑ Fransa'nın imalat sektörü satın alma yöneticileri endeksi Nisan ayındaki 31.5 seviyesinden toparlanarak 40.3 düzeyine çıktı. Endeks geçtiğimiz yılın aynı döneminde 50.6 olmuştu. Beklentinin üzerine çıkmış oldu.
- ❑ Almanya'da hizmet PMI Mayıs ayında 26 seviyesindeki beklentilerin üzerine çıkarak Nisan ayındaki 17.4 seviyesinden toparlandı ve 31.4 seviyesinde gerçekleşti. İmalat PMI 39.4 seviyesindeki beklentinin altında kalarak 36.8 oldu.

Çin'in Hong Kong İçin Yeni Güvenlik Kanunu

- ❑ Uluslararası piyasalarda Hong Kong, Çin'in şehre yönelik olarak ulusal güvenlik yasası uygulamayı planladığını açıklamasıyla Asya hisse senetlerinde yaşanan düşüşe öncülük etti
- ❑ Çin'deki bu girişimin, geçen yıl aylarca demokrasi yanlısı protestolara sahne olan Hong Kong'da ve uluslararası alanda tepkiye yol açması beklenirken, ABD Başkanı Donald Trump'ın açıklamalarıyla tekrar gündeme gelen ABD-Çin gerilimine ilişkin endişelerin artmasına da neden oldu.

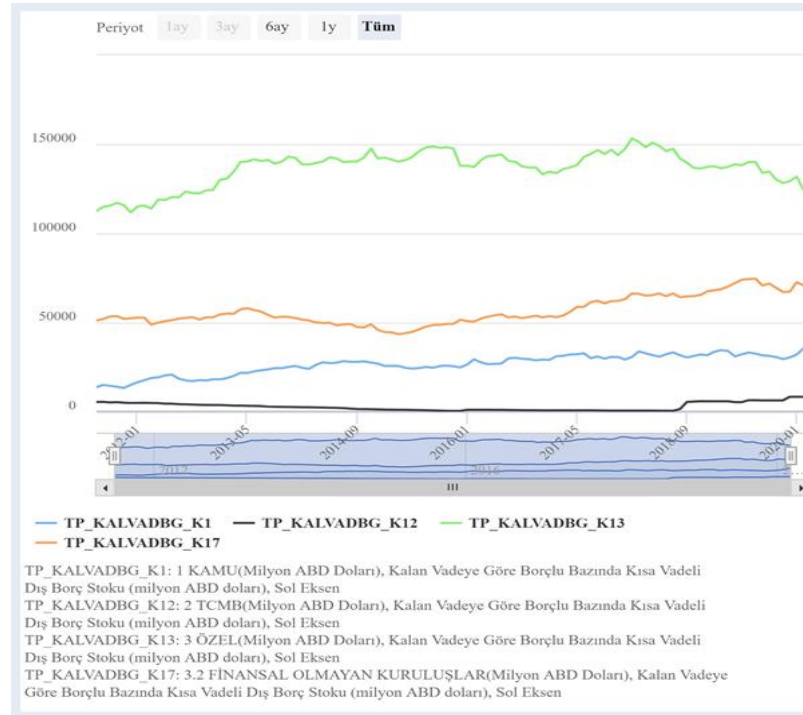
Uluslararası Yatırım Pozisyonu Gelişmeleri

- 2020 Mart sonu itibarıyla, Uluslararası Yatırım Pozisyonu (UYP) verilerine göre, Türkiye'nin yurt dışı varlıkları, 2019 yıl sonuna göre % 7,3 oranında azalışla 233,8 milyar ABD doları, yükümlülükleri ise % 9,2 oranında azalışla 548,5 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

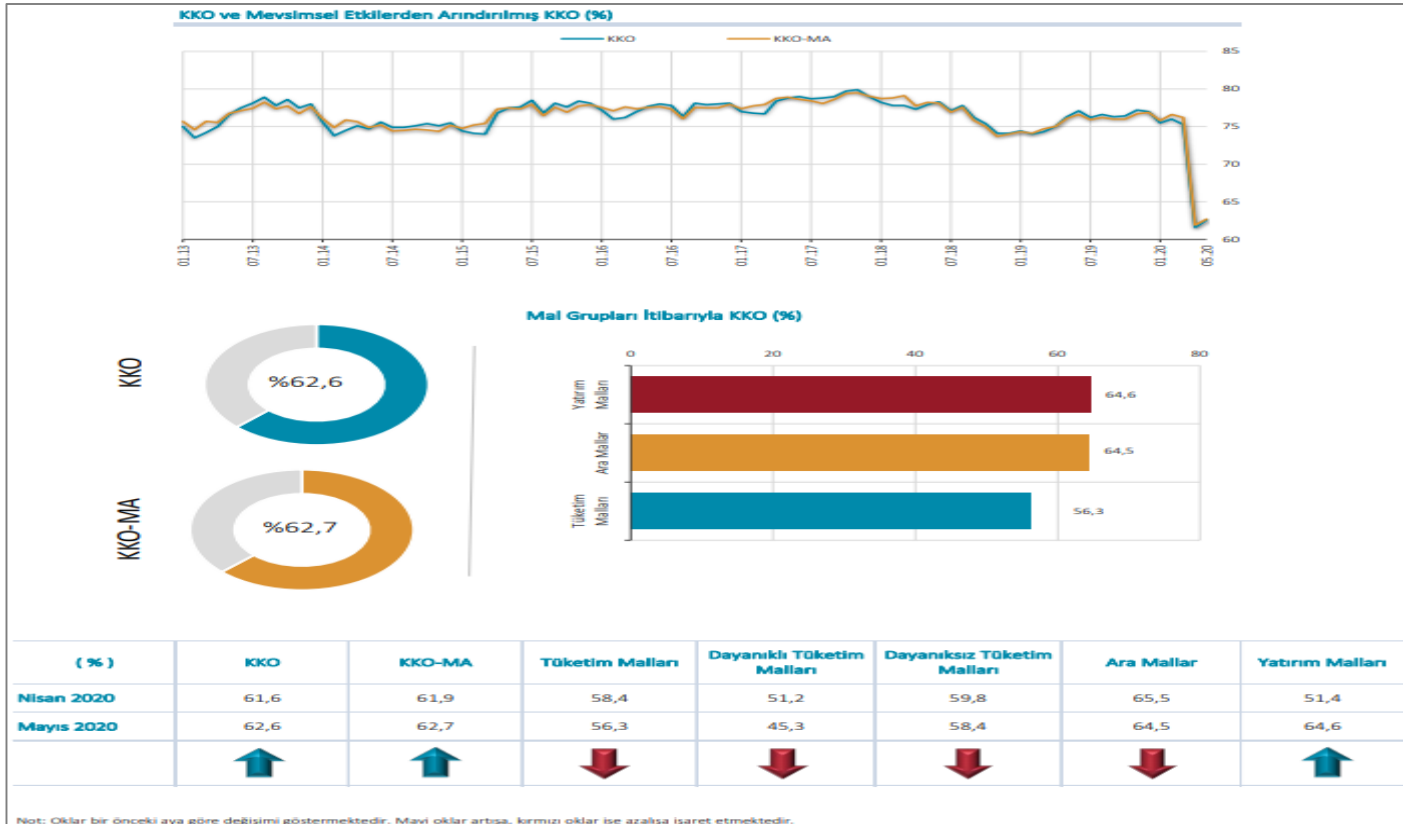
TCMB Kısa Vadeli Dış Borç Stoku / Mart 2020

- ❑ Mart sonu itibarıyla, kısa vadeli dış borç stoku, 2019 yıl sonuna göre % 4,0 oranında azalışla 118,7 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir.
- ❑ Bu dönemde, bankalar kaynaklı kısa vadeli dış borç stoku % 4,2 oranında azalarak 53,8 milyar ABD doları olurken, diğer sektörlerin kısa vadeli dış borç stoku % 4,2 oranında azalarak 56,6 milyar ABD doları düzeyinde gerçekleşmiştir.

Türkiye İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı

- İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 1,0 puan artarak yüzde 62,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 0,8 puan artarak yüzde 62,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Türkiye-Bu Hafta Açıklanan Endeksler

- Güven endeksi hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde yükseldi. Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Mayıs ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %10,8, perakende ticaret sektöründe %5,0 ve inşaat sektöründe %31,1 arttı.
- 2020 yılı Mayıs ayında RKGE, bir önceki aya göre 10,1 puan artarak 76,9 seviyesinde gerçekleşmiştir. Mevsimsellikten arındırılmış reel kesim güven endeksi (RKGE-MA) bir önceki aya göre 11,2 puan artarak 73,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

